

Til Beskæftigelses- og Integrationsudvalget

01-04-2011

Muligheder for at tilgodese socialøkonomiske virksomheder ved udbud

Sagsnr.
2011-46705

Dokumentnr.
2011-242244

Sagsbehandler
Thorsten Faber Flugt

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget har udtrykt ønske om at udbrede markedet for socialøkonomiske virksomheder i Københavns Kommune. Der er i den forbindelse rejst spørgsmål om, hvorvidt det er muligt at reservere kontrakter til socialøkonomiske virksomheder eller på anden måde særligt tilgodese disse ved kommunens tildeling af kontrakter. Dette notat har til formål at redegøre for mulighederne herfor.

Kommunen er overordnet set underlagt EU-retlige og nationale principper om pligt til ligebehandling, gennemsigtighed og objektivitet ved samarbejde med økonomiske aktører mv. EU's Udbudsdirektiv og den nationale tilbudslov uddyber disse forpligtelser. Det vil sige, at Københavns Kommune ved køb af varer og tjenesteydelser hos eksterne økonomiske aktører skal overholde - og kunne dokumentere overholdelse af - disse EU-retlige og nationale principper og regler.

Udgangspunktet for udbudsreglerne er således, at det ikke er muligt at forskelsbehandle særlige typer af virksomheder i forbindelse med udbud af kommunale opgaver.

I henhold til Udbudsdirektivets art. 19 er der mulighed for at indgå såkaldte "reserverede kontrakter", som efter direktivet skal vedrøre aftaler om beskyttet beskæftigelse. Københavns Kommune har i medfør af denne bestemmelse mulighed for at lade kontrakter være forbeholdt en bestemt type af økonomisk aktør, i det omfang at flertallet af de berørte ansatte i den pågældende virksomhed er handicappede og på grund af arten af deres handicap ikke kan udøve erhvervmæssig beskæftigelse på normale vilkår. I dansk sammenhæng er reglerne om beskyttet beskæftigelse integreret i § 103 i lov om social service, der afgrænser målgruppen for beskyttet beskæftigelse til førtidspensionister. Det er Socialforvaltningen, der administrerer reglerne om beskyttet beskæftigelse i Københavns Kommune. Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningens målgrupper vurderes ikke at kunne rummes heri.

I tillæg til særbestemmelsen knyttet til beskyttet beskæftigelse er det - med henvisning til EU-domstolens praksisudvikling på området - muligt at stille visse miljømæssige og sociale krav ved udbud af offentlige opgaver. Det bemærkes, at Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen i dag anvender disse muligheder ved at stille krav til leverandører om at tage socialt ansvar ved at ansætte langtidslidende i støttet eller ustøttet beskæftigelse. Dette er fx tilfældet

i forbindelse med forvaltningens 12 rammeaftaler om beskæftigelsestilbud til ledige i matchgruppe 2 og i forbindelse med forvaltningens 10 rammeaftaler om tilbud til sygemeldte borgere. Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen bidrager således til, at såvel socialøkonomiske som ordinære virksomheder, der samarbejder med Jobcenter København, tager et øget socialt ansvar.

I forlængelse af ovenstående skal det bemærkes, at Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen allerede i dag i begrænset omfang samarbejder med visse socialøkonomiske virksomheder på markedsvilkår, dvs. efter gennemført udbud. Det drejer sig fx om Kofoeds Skole, der varetager aktiveringstilbud til ikke-arbejdsmarkedsparete ledige og Beskæftigelseskonsortiet Settlementerne (herunder bl.a. Kristeligt Studentersettlement), der varetager sygefraværstilbud til visse grupper af kommunens sygemeldte borgere. Disse leverandører har således vundet rammeaftaler med kommunen i lige konkurrence med private virksomheder på markedet. Herudover har forvaltningen via den såkaldte metodeudviklingspulje i de seneste år indgået samarbejde med adskillige socialøkonomiske virksomheder, herunder bl.a. Beskæftigelseskonsortiet Settlementerne.

Det er dog efter forvaltningens vurdering ikke på nuværende tidspunkt muligt at gennemføre udbud, hvor det alene er socialøkonomiske virksomheder, der må deltage, jf. ovenstående.

Det bemærkes dog, at Europakommissionen i en nylig publikation¹ giver udtryk for, at det kan være muligt konkret at afgrænse ansøgergruppen til såkaldte "non-profit operators" indenfor udbud af specifikke sociale opgaver (der ikke udføres af beskyttede værksteder). Denne mulighed kræver imidlertid, at Danmark først indfører national lovgivning herom, og at de konkrete kontrakter ikke efterfølgende vurderes at være indgået i strid med EU-traktaten eller udbuds- og annonceringsreglerne.

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen skal i denne forbindelse bemærke, at kommunen i forbindelse med en høring om en ny udbudslov i marts 2011 har bedt Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen overveje mulighederne i tilkendegivelsen fra Europakommissionen. Forvaltningen har herudover netop rettet særskilt henvendelse til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, der bl.a. anmodes om at tage stilling til hvorvidt - og evt. under hvilke forudsætninger - det er lovligt at afgrænse ansøgergruppen ifm. udbud til fx socialøkonomiske virksomheder indenfor udbud af specifikke sociale eller beskæftigelsesfremmende opgaver (der ikke er beskyttede værksteder og lignende), såfremt Danmark indfører national lovgivning herom. Forvaltningen har desuden anmodet om styrelsens

---

¹ Buying Social - A Guide to Taking Account of Social Considerations in Public Procurement, European Commission, side 25.

vurdering af, hvorvidt der i dag findes dansk lovgivning, der muliggør dette.

Forvaltningen forventer afklaring på ovenstående inden sommerferien.

Forvaltningen skal afslutningsvis bemærke, at socialøkonomiske virksomheder er nævnt i kommunens nye indkøbspolitik, der bl.a. forpligter kommunen til at underrette eksisterende socialøkonomiske virksomheder om udbudte opgaver af relevans for dem.